

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

V. Alius modus præscribitur, ita nimirum vnumquodq[ue] opus obire,
perinde ac si id in vita nostra vltimum futurum esset.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

tibi modos ad rem illam aliam postea bene peragendam repræsentare, quia scilicet eam modo non facis: nam postea cum ea iam agenda erit, aliud quid tibi rursus suggereret, ut nec etiam illam facias bene. Atque ita nos in omni re decipit, ut nihil omnino tandem à nobis bene fiat. *Non enim ignoramus cogitationes eius, imo eas penitus perspectas habemus.* Futura & post agenda seponi, & iam de illis laborare & cogitare noli; etsi enim bona ea sint in futurum, non tamen in præsens bonum est de eis cogitare. Quando autem tentationi huic subreptitius hic prætextus accesserit, fore nimirum, ut tibi post fortassis occurrat id, quod iam mentis à Deo cogitationem non esse, sed meram Diaboli tentationem. Deus enim non est amicus confusionis, sed pacis, quietis, & boni ordinis; proinde qui tibi quietam, pacem & ordinem rerum furripit, non Deus est, sed Diabolus, qui confusionis, inquietudinis, & turbationis amicus est. Hunc itaque turbatorem à te repelle, & confide, Deum, si agas id quod debes, suo tibi tempore daturum omne id quod tibi conueniet, & quidem abundantius & copiosius. Vnde quamuis tibi tempore eo quo spiritualibus exercitiis vacas, bona quædam ratio scitum punctum, aut subtile quoddam argumentum, necnon alterius contra solutio occurrat, noli ipsam tunc multum curare; sed sepone, tibi que persuade, nihil te propterea quod animo id exturbes amissurum, at potius maius quid postea & subtilius suggerendum.

In specul.
discipl. p. 2.
c. 7.
Tom. 3. Epist.

Vnde bene S. Bonauentura, *Scientia qua pro virtute despicitur, per virtutem postmodum melius inuenitur.* Et R. D. M. Auila, *Quando mentem rei alicuius cura impotenti tempore occupavit, dicit, Nihil tale mihi nunc Dominus meus imperat, ac propterea de cogitare opus non habeo; at ubi id mihi Dominus meus iniunxerit, tunc de illo tractabo.*

CAPVT. V.

Alius modus præscribitur, ita nimirum vnumquodque opus obire, perinde ac si id in vita nostra vltimum futurum esset.

Quartum medium, quod sancti Patres est vnumquodque eorum ita peragere tanquam si id vltimum & supremum totius nostræ vitæ foret. Suggestit id Bernardus, dum Religiosis bene exacteque opera sua agendi formulam præscribit; *In omni opere, inquit, suo dicat sibi ipse, si modo meriturus esset, faceret istud hoc eodem modo faceres? S. Basilii vero, semper, inquit, ante oculos tuos versetur vltimus dies, cum enim diluculo surrexeris, ad vesperam te ambigat peruenire; & cum in lectulum ad quiescendum membra tua posueris, noli considerare de lucis aduentu, ut facilius te possis refranare ab omnibus vitiis; multi namque subito & ex improviso moriuntur. Est hoc efficax medium ad opera nostra bene perfectæque agenda. Vnde & legimus S. Antonium Abbatem sæpius hoc discipulis suis præceptum inculcasse, ut hoc pacto eos ad virtutem, & ad bene sua agenda animaret. Vnde & alius ille dicebat,*

Omnem crede diem tibi diluxisse supremum.

Si ita singula nostra ageremus, quasi si statim nobis esset moriendum, & posthac amplius operari non liceret, longe profecto aliter, maiori que perfectione eadem ageremus. Quam enim deuotam celebrarem Missam, si scirem certo illam postremum opus fore, quod in vita essem acturus, & nullum posthac mihi tempus ad amplius operandum & promerendum futurum. Quam serio attenteque orarem, si nossem hanc vltimam orationem fore, & me exinde tempus ad veniam de peccatis & misericordiam postulandam non habiturum. Hac de causa communitè dicitur, *Si non potes orare, ito ad mare.*

Quartum medium. Quod si id peragere tanquam si id vltimum foret.

In specul. discipl.

Horat. lib. 1. Epist. 4.

Matth. 46. Ioh. 14.

cum enim mors presens ante oculos versatur, aliter longe & feruentius oratio instituitur.

Sacerdos quidam monasticam vitam professus, sanctimonia vite singulari cum esset, sua quotidie confiteri peccata solebat, vts purgatione hac ad Missam indies dicendam disponderet: qui cum tandem in grauem ægritudinem incidisset, & eam lethalem esse Superior vidisset, monitus ab eo est, vt, quoniam pessime iam affectus erat, ita peccatorum confessionem perageret, quasi breui moriturus. Tum æger, manibus in cælum sublatis, Benedictus, inquit, sit Deus, iam triginta & amplius anni sunt, Pater, ex quo mea ita quotidie peccata sum confessus, ac si statim de vita essem migraturus; vnde iam aliud me facere opus non erit, quam ita me reconciliare ac disponere tanquam si sacrum essem celebraturus. Laudabiliter haud dubie Religiosus ille faciebat: nostrum vero est, ipsum imitari & ita singulis vicibus confiteri, & sacratissimas Eucharistiæ epulas adire, perinde ac si de vita tunc decessuri essemus; atque ita etiam reliqua opera nostra obire. Sic quippe fiet vt in mortis via necesse futurum non sit nobis dicere vt sic confessionem illam instituamus, quasi illa futura esset vltima; Sed tantum vt ita Deo nos reconciliemus, sicut facere consueuimus, dum veri altaris Sacramentum sumeremus. Sane si hoc modo procederemus, semper mors nos optime dispositos & paratos inueniret, neque improviso vnquam obrueret. Hæc itaque optima est ad subitum & non derepente moriendâ oratio & deuotio. Nam, vt Christus Dominus assecerat, *Beatus ille seruus, quem cum uenerit Dominus eius, inuenerit sic facientem.* Ita porro vitam suam instituebat S. Iob, qui de se sic confitetur, *Cunctis diebus quibus nunc milito, exspecto donec ueniat immutatio mea, & quotidie mihi persuado, diem hunc mihi vltimum esse. Vocabis me, & ego respondebo tibi, id est, quo me cumque die vocare dignatus fueris;*

Rodriquez exercit. pars 1.

paratum me & dispositum, ad tibi respondendum, & uocationi tuæ omni hora & momento, quo me appellare volueris, attendendum inuenies.

Vnum è certissimis signis, è quibus quis cognoscat vtrum rationes suæ bene & recte coram Deo stent, est, si semper paratus & dispositus sit, ad Deo, quocumque is tempore, & quocumque in opere vocare voluerit, respondendum. Non loquor hic de infallibili quadam certitudine (talem enim in hac vita sine singulari Dei reuelatione habere non possumus) sed tantum de probabilibus & moralibus coniecturis, & tales in hac vita homo habere potest. Inter quas certa, euidentis, & maxime principalis est illa; si contentus sis vt hoc te in tempore, hac in coniunctura, & hoc in opere quod facis, mors opprimeret.

Quare vide an dispositus sis ad iram Deo, si hoc in momento te vocaret, respondendum, vt respondit sanctus ille Iob. Ad hunc lapidem *Lydiu* sæpe te explora & examina, atque his verbis sæpe à te sciscitare, Si iam mors te opprimeret, anne gauderes? Quando igitur circa hoc me examinans & interrogans, comperio gratum mihi fore & amicum si me hoc instanti & in hoc opere quod ago, mors subito occuparet; recte mihi ambulare videor, & hoc aliquantulum me recreat ac delectat. At dum comperio molle me vt mors tunc veniret, & hoc me in opere, negotio, coniunctura, & occupatione distentum inuaderet; sed paululum adhuc exspectaret, donec ea quæ mente agito & molior, meque distrahunt, absoluam; non bonum id signum est, sed potius vt euidentis argumentum habere debeo, de meo me profectu parum sollicitum esse, vt bonum Religiosum decet. Nam, vt bene ait Thomas à Kempis, *Si bonam haberet conscientiam, non multum timeres mortem: at cum tantopere eam metuas, signum id est conscientiam tuam in re aliqua remordere, & rationes tuas vsque ad co-*

I liqui.

Math 24. 46.

Iob 14. 14.

Thomas à Kempis.

liquiditas non esse: *satius esset peccati timere quam mortem.* Oeconomus, qui bene rationes suas composuit, adeo non timet ut ratio dati & accepti à se petatur ut etiam optet & velit eam à se posse: at cuius rationes non satis bene constant, sibi metuit, si quando ea à se exigenda sunt, & quantum poterit, ab iis reddendis se excusat, & semper procrastinationem petit.

Lib. 4. c. 5.
Vna.

2. Cor. 15. 31.

R. P. N. Franciscus Borgia id bonum Religiosi omnis exercitium fore dicebat si quatuor & viginti per diebus eo in statu se constituat, in quo esse vellet si mori ipsum contingeret; ac tunc demum fore ut bene se habeat, quando quotidie dicere poterit, *Quotidie (& hodie) morior.* Vnusquisque ergo à semetipso rationes deponat, ac frequenter se quoad hoc punctum examinet: si vero tunc videas minime te ad mortem dispositum esse, & nolle te ab eadem tunc occupari, in bono statu te ad conflictum illum incundum, & aleam illam subeundam ponere satage, ac finge à Domino petere te, ut aliquor vitam tuam ad hoc diebus proroget; ipsum vero hosti tibi dare, quare tempus illud datum utiliter expende, & quā diu illud durat, ita vivere in eo allabora; ac si tibi statim esset moriendum. Beatus ille, qui talem vitam instituit, qualis ipse in mortis suae hora voluit inueniri.

Hoc inter omnia quae proximo proponere pro concione solemus, vtilissimum est, ut videlicet taliter vitam instituant, quales in hora mortis suae cupiunt inueniri, nec suam in futurum conuersionem & poenitentiam differant. Nam, ut ait venerabilis ille vir, *Dies crastina plane incerta est; & unde scis te ad crastinum esse peruenturum?* Et Magnus Gregorius: *Qui poenitentibus veniam spondit; peccantibus crastinam diem non promittit.* Dicere vulgo homines solent, morte nihil esse certius, eiusdem vero hora nihil incertius: Magis etiam & amplius dicit Redemptor noster Iesus apud Evangelistam; *Et vos estote parati, quia qua*

Luc. 12. 40.

hora non putatis, filius hominis veniet. Quo loco est de die iudicii ipse loquatur, nihil tamen obstat, quo minus etiam de hac hora haec intelligamus: in ea siquidem particulare de vnoquoque hominum iudicium peragetur; quaeque in eo feretur sententia, in vniuersali non retractabitur, ac tantum confirmabitur. Dicit igitur Christus, horam illam non modo incertam esse, & te nescire quando ventura sit, sed etiam quo non putabis momento adfuturam; & forte tum, cum minus de ea eris sollicitus, & longe alia cogitabis. Atque hoc est quod Timotheo suo scribit Apostolus, *capit. 4. versicul. 2. Sicut fur in nocte ita veniet.* Et in Apocalypsi sua Ioannes, *capite tertio versiculo tertio, Veniam ad te tamquam fur, & nescis qua hora veniam ad te.* Fur ut veniat, eam expectat horam, qua domestici minus de eius aduentu cogitant, quin etiam altum dormiunt. Hac eadem itaque comparatione docet nos Christus, quomodo caute nos gerere debeamus, ne nos ex improviso & in cautos mox opprimat. *Hoc autem, inquit, scitote, quoniam si sciret pater familias qua hora fur veniret, vigilaret utique, & non sineret perfodi domum suam;* at quia horam nescit, verum scilicet in prima vigilia, an nocte media, an demum sub auroram venturus sit; hinc semper vigilat sollicitus ne domum is perfringat, suaque diripiat: sic & vos, inquit, semper vigilare & omni tempore paratos esse oportet, quia qua hora non putatis, mors advenit.

Notant hoc loco sancti Patres singularis cuiusdam misericordiae Dei argumentum id esse, quod incerta & incognita nobis mortis sit hora, ut nimirum ita semper parati essemus, & nunquam non ad eam dispositi. Si enim certo homines nossent quando illa ventura esset, haec illis securitas & certitudo maxima esset negligentiae, plurimorum peccatorum occasio. Si enim modo, quando & de ea sunt incerti, & horam eius ignorant, tam incaute negligentique viuunt,

Thom. à Kemp.

Homil. 12. in Euangel.

Luc. 12. 40.

Depressio religio.

Rem. 12.

Aug. in Psal. 14 in illa verba Misericordiae & misericordiae.

Greg. in 13. sup. Euan. & lib. 12. Moral. 12.

Luc. 4.

